Naleving
kennis | advies | ondersteuning

Gemeenten aan zet

Toezicht en handhaving Wmo2015 en Jeugdwet

NZG ZORGBESTUURDER STOPTE OP JAARBASIS 6,5 TON IN EIGEN ZAK -

Twentse gemeenten ontbinden he contract met zorgaanbieder MTS Z Hengelo

Gist voo milj hebl

Rapport: minstens 22 zorgaanbieders in Twente betrokken bij criminaliteit

Fraude pgb omvangrijker dan verwacht

'Grote groep zorgbedrijven maakt ongebruikelijk veel winst'

Bewoners met psychische problemen zijn de dupe van een conflict tussen gemeente en zorgorganisatie

Rigtergroep

De gemeente Nijmegen verdenkt zorgorganisatie de Rigtergroep van het

Miljoenen aan zorggeld naar eigenaar MartiniZorg

Egbert Minnema & Sander Slager Gisteren, 06:00 • 6 minuten leestijd

Foto: A

Zorg walhal

De zorg heeft alles in zich om
geld ir
is geri

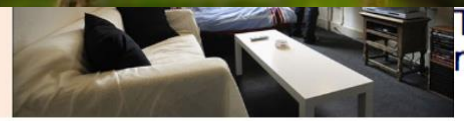
rtlnieu

Nieuws Economie Spo

Tier
clië
wit

Het Fi
afgelo
versch
zorgse
naar b
van de ijsberg is. Niet alleen werknemers en bestuurders in de zorg, maar ook vertegenwoordigers

Twee arrestaties thuiszorgbureau Utrecht om miljoenenfraude

rg-West verdacht van
pgb-geld

Doorbraak in aanpak zorgfraude: gegevens over malafide ondernemers mogen worden uitgewisseld

Voor het eerst mogen opsporingsdiensten gegevens over zorgfraudeurs delen met verzekeraars, gemeenten en toezichthouders. De gegevensuitwisseling moet het veel lastiger maken voor malafide ondernemers om bedrijven op te zetten waarmee ze geld krijgen voor zorg die ze alleen op papier verlenen. Deze soort van oplichting – waarbij hulpbehoevenden rekenen op bijvoorbeeld thuisverpleging maar die niet of nauwelijks krijgen – levert fraudeurs jaarlijks naar schatting enkele tientallen miljoenen euro's op.

Volgen via mi
Fraude
Toezichth
Verzekerin
Zorg

rnhem doet aangifte van
kwetsbare jongeren

'Zorginstelling fraudeerde voor 1,1 miljoen'

NIJMEGEN BRENGT CLIËNTEN ZORGINSTELLING ELDERS ONDER

'Miljoenenfraude met pgb-gelden
ginstelling uit Ermelo'

Veel mis bij zelf regelen van zorg

ganisaties waar Rotterdammers met een
gb) zelf hun zorg inkopen. Uit onderzoek blijkt dat er
rdt gegeven, wat naar fraude riekt. De gemeente

Naleving
kennis | advies | ondersteuning

Vincent Vos
Adviseur zorg

Regio Noord West:

Noord Holland en Zuid Holland (boven Rotterdam)

Renée Emmelkamp
Adviseur zorg

Regio Noordoost:

Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel en Gelderland

Ila van Wijk
Adviseur zorg

Regio Midden:

Utrecht, Flevoland en Zuid-Holland-zuid

Reinder Vonk
Adviseur zorg

Regio Zuid:

Zeeland, Brabant en Limburg

Naleving
kennis | advies | ondersteuning

Wat doet VNG Naleving?

VNG Naleving richt zich op ondersteuning en advisering van gemeenten bij de uitvoering van toezicht, handhaving en naleving in het sociaal domein.

De projecten:

- **Zorg**
- **Werk en Inkomen**
- **Multidisciplinaire projecten**
- **Kinderopvang**
- **Arbeidsmigranten**

Naleving
kennis | advies | ondersteuning

Toezicht en handhaving

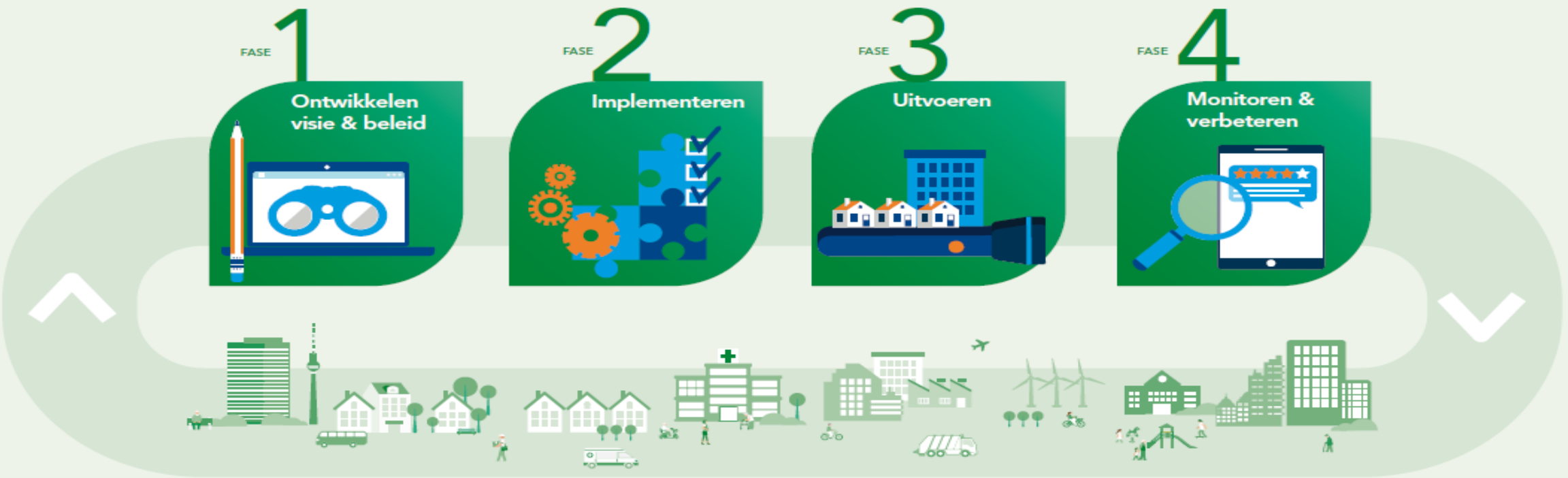
Doel: dat inwoners met een zorgbehoefte krijgen waar ze recht op hebben. Effectief, rechtmatig en doelmatig.

Drie soorten toezicht:

- **Calamiteitentoezicht**
- **Toezicht op kwaliteit**
- **Toezicht op rechtmatigheid**

Routekaart Toezicht, Handhaving en Naleving

Wmo 2015 en Jeugdwet

Hoe ontwikkelt u als gemeente visie en beleid voor toezicht en handhaving binnen de Wmo 2015 en Jeugdwet? Welke stappen zijn nodig voor de implementatie? Wat zijn de acties die u moet ondernemen voor een sluitende uitvoering? En hoe versterken uw ervaringen uw beleid en uitvoering?

De routekaart *Toezicht, Handhaving en Naleving | Wmo 2015 en Jeugdwet* geeft u antwoord op deze vragen. Aan de hand van vier fasen krijgt u inzicht in de te nemen stappen en activiteiten. Elke stap gaat vergezeld van de benodigde informatie en instrumenten, zoals handreikingen, trainingen en praktijkvoorbeelden. Die zijn stuk voor stuk beschikbaar in de digitale versie van de routekaart op **www.vng.nl/naleving**.

Met de routekaart hebben teammanagers, toezichthouders en projectleiders of kwartiermakers een heldere navigatie in handen om toezicht vorm te geven en uit te voeren.

Maar het voorkomen en tegengaan van zorgfraude zijn organisatiebrede thema's. Daarom hebben ook andere disciplines binnen de gemeentelijke dienstverlening baat bij inzicht in de af te leggen route. Samen op weg naar goede en rechtmatige zorg voor de mensen die dat nodig hebben!

VNG Naleving

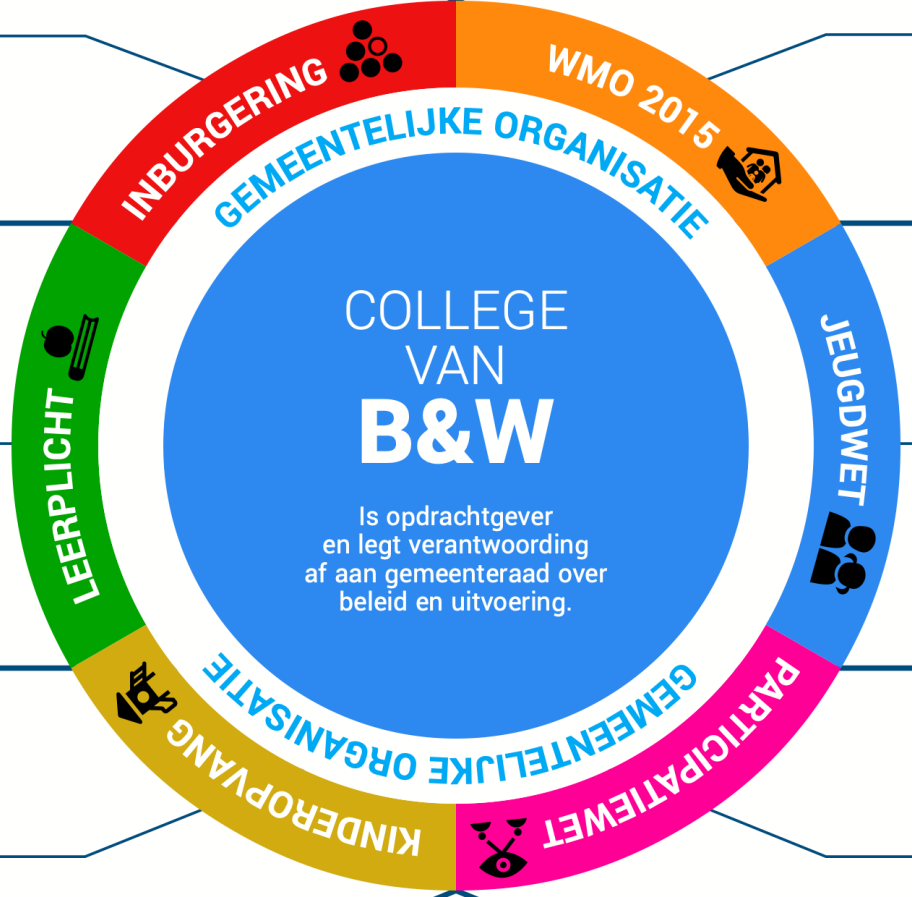
www.vng.nl/naleving

Naleving
kennis | advies | ondersteuning

Aanbevelingen voor gemeenten:

- Stel een handhavingsbeleidsplan op
- Stel een toezichthouder rechtmatigheid aan voor de WMO en de Jeugdwet
- Screening zorgaanbieders aan de voorkant
- Duidelijke kwaliteitseisen voor zorgaanbieders
- Meldpunt voor zorgsignalen
- Screening en fraudealertheid aan de poort door middel van toetsing PGB vaardigheid en training fraude alertheid consulenten
- **Geen open house constructie bij aanbestedingen**

TOEZICHTSTAKEN SOCIAAL DOMEIN

Focus op **Volgt nog** ←	Toezicht gemeente op **Volgt nog**	Toezicht gemeente op **Kwaliteit en Rechtmatigheid** →	Focus op **Aanbieders**
Focus op **Volgt nog** ←	Toezicht rijksinspecties op **Volgt nog**	‘Toezicht’ IGJ op **Uitvoering door gemeenten** →	Focus op **Gemeenten**
Focus op **Leerling en ouder** ←	Toezicht gemeente op **Rechtmatigheid**	Toezicht gemeente op **Rechtmatigheid** →	Focus op **Aanbieders**
Focus op **Scholen** ←	Toezicht rijksinspecties (IvhO) op **Kwaliteit en Rechtmatigheid**	Toezicht rijksinspecties (IGJ+IJ&V) op **Kwaliteit** →	Focus op **Aanbieders**
Focus op **Aanbieders** ←	Toezicht gemeente op **Kwaliteit** (door GGD in opdracht van gemeente)	Toezicht gemeente op **Rechtmatigheid** →	Focus op **Uitkerings-gerechtigde**
Focus op **Gemeenten** ←	Toezicht rijksinspecties (IvhO)	Toezicht rijksinspecties (ISZW) op **Werking van het stelsel** →	Focus op **Gemeenten**

Toezicht Sociaal Domein
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

VNG Naleving

SIGNIFICANT PUBLIC

INVESTERINGEN EN OPBRENGSTEN VAN WMO-TOEZICHT

In beeld: structuur in de aanpak van zorgfraude

Wat u als gemeente kunt doen en hoe

Visie: aanpak fraude is onderdeel van het zorgbeleid

Versterk de poortwachtersfunctie

A. Tijdens het inkoopproces
- anticipeer op risico's van het gekozen inkoopmodel en financiering
- screen zorgaanbieders
- ga in dialoog, zo nodig met scherpe vragen
- stel integriteits- en kwaliteitseisen aan contractpartijen én pgb-zorg

B. Professionaliseer de toegangsorganisatie
- stel functie-eisen
- pas de toegangsorganisatie aan op het gekozen inkoopmodel en op de financiering
- ondersteun de indicatiestellers
- herindiceer periodiek en evalueer de specialistische zorg
- houd contact met uw inwoner
- zorg voor opvolging van fraudesignalen

Reduceer het volume fraudegevoelige zorg

- zet in op preventie
- verstrek waar nodig en zo lang als nodig specialistische zorg
- zorg voor alternatieven voor aanbieders die tekortschieten of frauderen

Richt het rechtmatigheidstoezicht op alle partners

- differentieer en specificeer naar sector, naar gecontracteerde zorg en pgb
- stel minimumeisen aan alle zorg: als basis voor toezicht
- specificeer de risico's van het gekozen inkoop-model en financiering en richt het toezicht daarop in
- onderscheid taak & functie contractbeheer en 'verticaal' toezicht (bij signalen)
- richt een meldpunt in en zorg voor opvolging

Stimuleer solide partnerschap

- registreer fraudesignalen en interventies
- monitor en analyseer: focus op aanbieders die slecht scoren
- ga met regelmaat met de zorgaanbieder in gesprek
- bezoek de locaties
- gebruik horizontale (contractbeheer) en verticale (kritische vragen en/of toezicht en onderzoek) verantwoording
- onderzoek signalen van zorgfraude en intervenieer
- zoek actief samenwerking met toezichthouder kwaliteit
- werk ook samen met de andere afdelingen (toegang, contract en veiligheid)
- deel informatie waar nodig, gewenst en mogelijk

Inwoners moeten er van op aan kunnen dat zij goede zorg krijgen

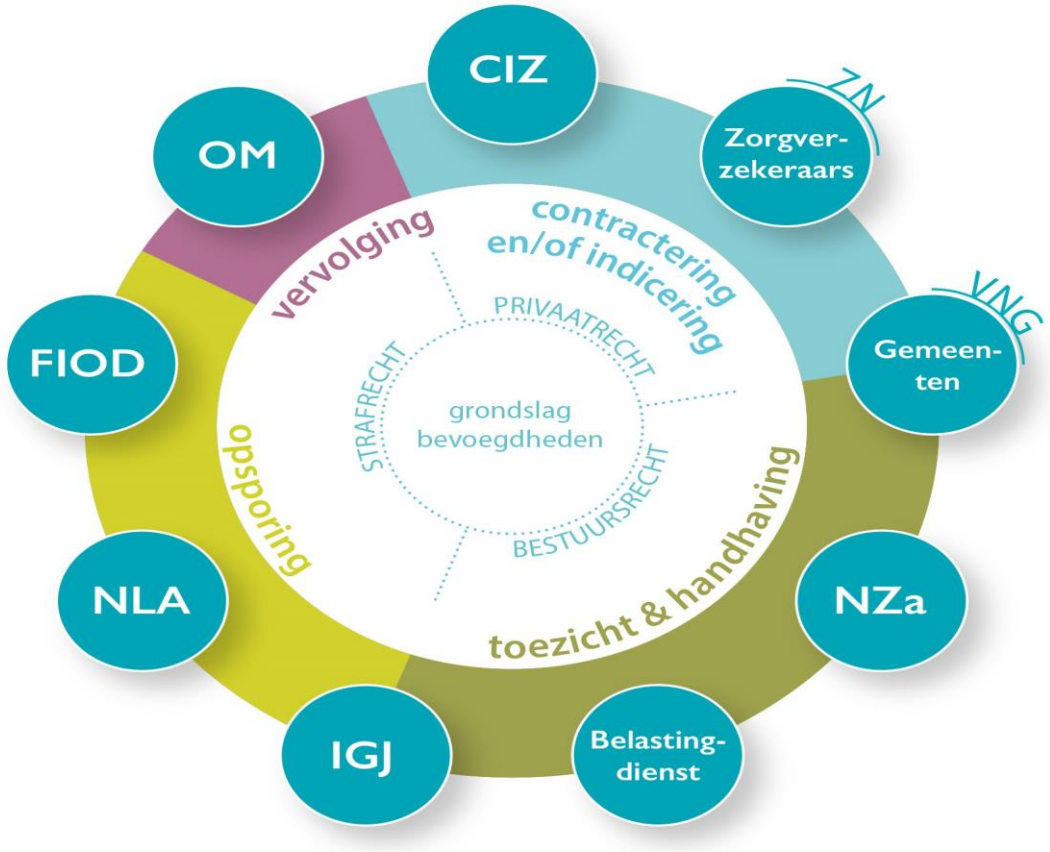
Tegengaan van zorgfraude (= onrechtmatigheid met opzet)

en voorkomen dat er geld weg lekt

Bestuurlijke instemming en ambtelijke actie

Naleving
kennis | advies | ondersteuning

Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ)

Naleving
kennis | advies | ondersteuning

Ontwikkelingen

- Wet bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg (Wbsrz), onderdelen Stichting IKZ en Waarschuwingsregister
- Nota van wijziging over gegevensdeling
- Contractstandaarden Jeugd vastgesteld
- Congres 10 oktober “Naleving doet er toe”

Naleving
kennis | advies | ondersteuning

Toekomst Wmo-toezicht

- Een nul-scenario waarin de huidige situatie gehandhaafd zou worden;
- Een scenario waarin een intensivering plaatsvindt om gemeenten te stimuleren tot inrichting van (goed) Wmo-toezicht;
- Een scenario waarin meer standaardisering van het toezicht plaatsvindt;
- Een scenario van regionalisering;
- Een scenario van centralisering van de toezichtfunctie.

E-learning Wmo-toezicht voor Raadsleden

E-learning

Raadsleden

Sociaal domein Bestuur en Veiligheid

Naleving
kennis | advies | ondersteuning

Gemeente Almelo/Regio Twente aan zet!